GAZETA KRAKOWSKA

Nro 47.

Z KRAKOWA DNIA 13 CZERWCA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 5 Czerwca.

Dnia 2 b. m. Stolica tuteysza obchodziła uroczyście Imieniny N. Cesarzewica, Wielkiego Xcia Konstantego Pawłowicza. JO. Xże Namiestnik Królewski, Władze kraiowe, tudzież Jeneratowie i Officerowie składali J. C. M. Wielkiemu Xciu powinszowania i hołd nayszczerszych życzeń. W Kościele Metropolitalnym, gdzie Władze kraiowe zebrane były, celebrował Mszą S. i *Te Deum* zaśpiewał JW. Arcybiskup Warszawski, Prymas Królestwa Polskiego. W Kaplicy Zamkowey odprawiło się także solenne nabożeństwo. Na obiedzie danym przez JO. Xcia Namiestnika spełniono zdrowia N. Cesarza i Krola, NN. Cesarzowych, N. W. Xcia Konstantego i całey N. Cesarsko Krolewskiey Rodziny. Wieczorem oświecono miasto i gmachy publiczne.

Większa część lekarzy stolicy, przejęta użytecznością utworzenia w Warszawie Towarzystwa Lekarskiego na wzór istniejących podobnych Towarzystw za granicą, zebrała się ieszcze w miesiącu Grudniu 1820 roku dla naradzenia się w tym przedmiocie, i iednomyślnie uchwaliła utworzenie Towarzystwa pod nazwiskiem: Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego, którego celem byłoby „przykładanie się do udoskonalenia umiejętności lekarskich, zbliżenie do siebie osób naukowych, poświęcaiących się tymże umiejętnościom w Polsce, i wzaiemne udzielanie sobie uwag w przedmiotach wyżey wymienionych, mianowicie kraiu Polskiego dotyczących się.„ — Towarzystwo to, z ustawami iakie sobie przepisało, postanowieniem Xcia Namiestnika Królewskiego z dnia 10go Kwietnia b. r. Nro. $\frac{1031}{1172}$ potwierdzone, wzywa Panów Lekarzy na prowincyi zamieszkałych, ażeby się z Kollegami w stolicy połączyć, i Towarzystwu spostrzeżenia swoie nad wypadkami ważnemi, szczególniey zaś nad chorobami endemicznemi, udzielać raczyli.

Wolff Prezes T. L. W.
Thetner Sekretarz T. L. W.

Wczoray, dnia 4 Czerwca, rozpoczął się tu walny Jarmark wiosenny po

zwykłem ogłoszeniu go przez dzwony o godzinie 12 w południe. Wiadomo, iż walny Jarmark wiosenny przypada w drugi Poniedziałek po S. Filipie i Jakóbie; lecz postanowieniem JO. Xcia Namiestnika Królewskiego pod dniem 6 Lutego r. b. z drugiego na piąty Poniedziałek, w roku bieżącym przeniesiony został.

Deputacyia Główna Jarmarczna odbywa posiedzenie swoie co drugi dzień po południu od godziny ściey w Ratuszu Głównym przy ulicy Senatorskiey pod Nrem 462 naprzeciwko zabudowań Marywillu.

Urząd Celny Jarmarczny, Bióro stępla i wagi Jarmarczna, znayduią się w obrębie zabudowań Marywillu. — Straż policyyna, oddzielni Dozorcy i Stróże czuwaią nad bezpieczeństwem towarów wewnątrz zabudowań Marywillu, które w porze nocney latarniami dostatecznie są oświecane. Oddzielne środki zarządzonemi zostały względem niebezpieczeństwa pożaru.

Z Mińska d. 27 Maia.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król, Pan nasz Miłościwy, iadąc z Warszawy do Petersburga na miasto Obwodowe Mińsk i wieś Mieniu, w którey Szpital Sgo Ducha Panien Marcinkanek się znayduie, spostrzegłszy wyszłe naprzeciw siebie z klasztoru Panny Miłosierne i młodzież w tymże Instytucie wychowaną, kazał zatrzymać poiazd, a dowiedziawszy się o znayduiącym się w teyże wsi szpitalu z ust Przełożoney, raczył naymiłościwiey odwiedzić Instytut.

Przechodząc przez salę, wypytywał się Nayiaśnieyszy Pan z Oycowską troskliwością o wszelkie szczegóły, ratunku zdrowia i wygody chorych się dotyczące, a znalazłszy szpital w należytym porządku, oświadczyć raczył swe ukontentowanie Przełożoney, i hoynie obdarzywszy Instytut, udał się w dalszą podróż. — Oby błogosławieństwo ludu, i modły cierpiących sierot, którym dobroczynną ręką łzy ociera, zaprowadziły nayszczęśliwiey ukochanego Monarchę do stolicy Jego Państwa.

Z Paryża d. 26 Maia.

W izbie Deputowanych zachodzi żywa sprzeczka względem wynagrodzenia byłych Francuzkich donataryuszów za granicą. Wiadomo, że Bonaparte wynagradzał znakomite usługi officerów i urzędników swoich dobrami nietylko w zdobytych, ale i tych kraiach, które przez pokóy nie zostały pod iego panowaniem. Zwycięztwo sprzymierzonych Mocarstw, zwrócenie Francyi do dawnych granic i przywrócenie Burbonów na oyczysty tron, położyły koniec tem uposażeniom i traktatami 1814 i 1818 zwrócone zostały wszystkie tego rodzaiu dobra prawem posiadaczom kraiów, w których się znaydowały. Donataryuszowie nie przestawali iednak obarczać rząd Francuzki prośbami o zwrócenie im rzeczonych dóbr. Rząd Francuzki znalazł się w przykrem położeniu; gdyż z iedney strony nie mógł prawnie od zagranicznych Mocarstw żądać zwrotu tych dóbr, a z drugiey przez zupełne odmówienie proszącym, powiększyłaby się niechęć tak ważney części narodu, iakiemi są woyskowi, przeciw rządowi. Teraźnieysi Ministrowie w szlachetnem zapewne zamiarze usunięcia widoczn ego nieukontentowania i pozyskania wdzięcznych przyiaciół dla prawey Dy,

nastyi, ułożyli zatem proiekt do wynagrodzenia donataryuszów, który teraz iest celem obrad powyższey izby. Naypierwszy z mówców oświadczył się przeciw temu proiektowi P. Deboiderü, mieniąc znayduiących się na liście donataryuszów bydź nieprzyiaciołami Króla i iego rządu ponieważ w woynie rewolucyyney właściwie przeciw niemu i iego sprawie walczyli; wystawiał przeciwnie wierność Wandeyczyków i Emigrantów, i żądał wynagrodzenia tych wszystkich, którzy przez rewolucyią szkody ponieśli. Jenerał Donadieu mówił w podobnymże sposobie, i na poparcie zdania swoiego dodał: że większa część donataryuszów iest nadto bogata. Obrażały te mowy stronę przeciwną; ale gdy P. Clausel de Coussergues tak dalece rzecz posunął, iż zapytał się Ministrów: czyli czterech z pomiędzy nich, którzy dawniey w radzie Bonapartego zasiadali, byliby w owczas Bonapartemu radzili wynagrodzenie wspólników spisku Pichegru? zabrał głos Minister spraw zagranicznych Pasquier i rzekł: Nie przeczę, iż na ówczas byłbym innego zdania, ponieważ ówczesny Naczelnik kraiu nie znaydował się w położeniu do przyięcia liberalnego postanowienia. Przywłaszczyciel iakkolwiek wielka iest iego potęga, mieć zawsze musi w dobrze myślących przeciwników; lecz prawy Król sądzić powinien, iż żadnych niema, a przynaymniey tak postępować iakoby żadnych nie miał. Dla niego wspaniałość niema żadnego niebezpieczeństwa i nic skłonności iego do przebaczenia nie powinno tamować. Z tego względu, gdybym dawniey był radcą Bonapartego, a teraz Ministrem Ludwika XVIIIgo nie radziłbym Królowi tego samego, co dawniey uznawałem bydź dogodnem dla Bonapartego; nie radziłbym mu był wspaniałości, którą teraz radzę prawemu Królowi. Nakoniec obiaśnił Minister osnowę wniesionego proiektu; lecz to niezaspokoiło strony przeciwney, która żywo mu się opiera.

Poseł Austryiacki przy Dworze naszem, Baron S. Vincent, powrócił tu z Laybach.

Pielgrzymka Xiężney Berry do cudownego obrazu Matki Boskiey w Liesse ściągnęła tam mnóstwo ludzi.

Zmarły teraz 70 letni Jenerał Friron służył 50 lat w woysku.

Nie sprawdza się pogłoska, iakoby w tym ieszcze roku odbyła się koronacyia Króla.

Bankier Rotschild mianowany został podług pism naszych Margrabią w Neapolu.

Z Londynu d. 26 Maia.

P. Mackintosh wniósł w izbie niższey o zamienienie kary śmierci na zmyślaiących cudzą rękę na inną karę. Ale Jeneralny prokurator uczynił uwagę: iż zmyślanie ostatniey woli, ślubnych umów, i t. d. należą do szkodliwych zbrodni, które całe rodziny niszczą. P. Buxton odpowiedział na to: iż zagęszczona u nas kara śmierci, bynaymniey nie odstręcza od złego; od 12 lat pomnożyła się wczwornasób liczba zbrodniarzów; w r. 1818 znaydowało się w naszych więzieniach 107,000 zbrodniarzy, a w samem Londynie żyie w tey chwili z kradzieży do 10,000 dzieci. Margr. Londonderry nie sprzeciwiał się takowemu wnio-

skowi; ale żądał, aby dla tego, iż karę śmierci zamienia na wygnanie, zastanowiono się pierwey: czyli Botanybay iest na takowe wygnanie dogodnem, co uchwalono.

Podług zdania sprawy przez Jenerała Congreve przy ulepszonem robieniu u nas prochu oszczędzono podczas ostatniey woyny 2,823,668 funtów szterlingów. Pomnożono n. p. moc nowego prochu o trzecią część, a zatem o tyleż pomnieyszone zostały ładunki.

Rocznicę 14go obioru P. Burdetta na członka Parlamentu od Westminsteru obchodzili onegday przyiaciele reformy uroczystym obiadem w gospodzie Koronney, podczas którego spełniono naypierwsze zdrowie ludu, iako iedynego źrodła prawey władzy, potem Króla i Królowey.

Gazeta Times nazywaną tu iest gazetą Królowey.

Tuteyszy Dom Kupiacki Mardell i kompania, który winem i innemi mocnemi trunkami obszerny prowadził handel, zaprzestał płacić. Bankructwo iego podaią do 200,000 mill. Fs.

Rachuią, iż w Brazylii na 12 kolorowych ludzi przypada ieden człowiek biały, i to czyni obawę, aby Brazylia nie ogłosiła się niepodległą od Portugalii.

Z Bruxelli d. 28 *Maia.*

Znana wieszczka Francuzka, Panna Lenormand, która pod strażą woyskową odesłana ztąd została do Lowanium, dla bycia tam sądzoną, posłała do dziennika tuteyszego pismo, w którem wyraża:

" Francuzka, znaiąca swą godność, podnosi głos swóy, aby mógł doyść do tronu. Od 38 dni, iak zostałam w Bruxelli uwięzioną, nie znam ani moich oskarżycielów, ani świadków. Cała Bruxella mówi o moiey sprawie; ia tylko iedna nie wiem o co iestem obwinioną. Lecz Panna Lenormand będzie zawsze wyższą nad rzuconą na nią potwarz. Wziętość iey iest ugruntowaną; wyzywa swoich nieprzyiaciół, oddaie się pod opiekę posła Francuzkiego i wzywa iego protekcyi. Przybyła wolno do Belgii, dla złożenia uczonych dzieł swoich, a mianowicie Pamiętnika o Cesarzowey Józefinie, u nóg N. Cesarza Alexandra, który dozwolić łaskawie raczył przypisać gojsobie. Obwinienie iey iest bez przykładu. Znalazła tam kaydany, gdzie miała być bluszczem okrytą; lecz iest sama siebie godną. Osuszyła wiele łez. Mogą ią teraz upokorzyć, ale sławy iey nikt zaćmić nie potrafi. Może bez zarumienienia się wszystko utracić, oprócz honoru. O Bruxellczykowie, powiem o sobie, iak ów sławny Rzymianin: przez całe moie życie czyniłem dobrze; dziękuię nieśmiertelnemu Sprawcy, iż udarował mnie wdzięczną i piękną duszą!

Lenormand.,,

Jeneralni Wikaryusze Gandawscy Göthals i Martens, tudzież Sekretarz Boussens, którzy o wiele rzeczy obwinionemi byli, zostali przez tuteyszy sąd karny przy radosnych okrzykach licznych słuchaczów za niewinnych ogłoszeni, i do Gandawy odiechali, gdzie przygotowano dla nich wiele uroczystości.

Druga izba jeneralnych Stanów przy rozbieraniu Xięgi ustaw cywilnych przyięła artykuł dozwalaiący rozwód małżeństwa.

Handlowi spekulanci w Antwerpii

rozpuścili wieść, że w Madrycie nowa rzeź zaszła, podczas którey wielu członków Stanów, &c. zamordowanych zostało; lecz wkrótce okazała się zupełnie zmyśloną.

Przybyła tu przeieżdzaiąca z Paryża do Wiednia Marszałkowa Kutusowa Smoleńska.

Z Lizbony d. 6 Maia.

Rejencyia ogłosić kazała uchwałę Stanów z d. 18 Kwietnia, mocą którey wszystkie na zasadach Portugalskiey konstytucyi w zamorskich prowincyiach zaprowadzone rządy uznane są za prawne, a na przeciwnie działaiące władze bez różnicy włożona iest odpowiedzialność za przelaną z tego powodu krew.

Stany naradzaią się teraz nad ustawą, którey celem iest dochody kościelne, które nie są istotnie na utrzymanie służby Bożey i duchownych potrzebne obrócić na umorzenie długu kraiowego. Oba pierwsze artykuły tego proiektu są już przyięte. Podług pierwszego wszystkie wakuiące kanonie, wyiąwszy należące do uniwersytetu Koimbry, nie maią bydź na czas osadzane i dochody z nich na umorzenie długu obracane. Podług drugiego posiadacze wielkich prebend po miastach od 5 do 800,000 reesów (ostatnia kwota wynosi blisko 3000 Złp.) rocznego dochodu przynoszących, zapłacą po 10 od 100; posiadacze zaś bogatszych prebend aż do 2 mill. 400,000 reesów zapłacą, połowę od tego, co nad 800,000 reesów pobieraią.

Przez nadeszły do St. Ander od brzegów Brazylĳskich okręt, odebrano wiadomość, że bilety banku w Rio-Janeiro z obawy, iż ten bank zaprzestanie ich z braku gotowizny wymieniać, zaczęły tracić ufność, i mnostwo zmieniaiących cisnęło się do rzeczonego banku.

Z Madrytu d. 18 Maia.

Na posiedzenie Stanów d. 11 b. m. przybył Minister spraw wewnętrznych, dla zdania sprawy o poruszeniach ludu w wielu mieyscach Królestwa. Mówił, że rada stanu naganiła postępek władz Barcellońskich, które wskazane osoby iako nieprzyiaiące konstytucyi, na wygnanie do Maiorki wysłać postanowiły; że podobneż poruszenia nastąpiły w Oviedo, Sewilli, Maladze, Algesiras, Kartagienie i Kadyxie; że Minister sprawiedliwości zapytał się władz sądowych iak dalece do tych środków wpływały, a Minister woienny wydał rozkaz do woyska, aby podobnem zdrożnościom na przyszłość zapobiegało.

Na posiedzeniu d. 12 doniósł Minister spraw wewnętrznych Stanom, iż Król stósownie do 144 art: (*) konstytucyi nie zatwierdził uchwały Stanów z d. 12 Kwietnia względem patryiotycznych towarzystw. — Na posiedzeniu d. 13 odczytane zostało poselstwo Królewskie, w którem Król proponuie, aby (iak w r. z. posiedzenia stanów) przedłużone na miesiąc zostały. D. 15 trudniły się daley Stany urządzeniem woyska.

Minister skarbowy wydał rozporządzenie, aby dla zapobieżenia coraz bardziey wzmagaiącemu się przemycaniu towarów, gwardyie narodowe i obywatele na wezwanie dopomagali celnikom i na-

(*) Artykuł ten opiewa: "Król odmawia sankcyi następuiącym własną ręką napisem na ustawie: Zwraca się Stanom, dodaiąc oraz przyczyny, dla czego iey nie zatwierdza."

leżeć będą do części konfiskaty towarów. Dowodca oszańcowanego obozu przed Gibraltarem (S. Rocha) urządził ruchomą kolumnę z 150 ludzi, dla wstrzymania przemycania z Gibraltaru do Hiszpanii, które coraz bardziey się powiększa.

Mówią, że Merino czyni w tey chwili z resztą swoiey bandy obroty dla dostania się do Francyi. Były iego towarzysz oręża Aguilero stał mu się niewiernym i po nieszczęśliwey potyczce z woyskiem Jenerała Empecinado własną ręką zabił kilku Xięży i Mnichów z iego bandy i tylko samego Merino oszczędził. Z tem wszystkiem rozchodzi się pogłoska, że Merino przez zdradę dwóch Xięży, którzy go pochwycili, gdy mieli razem z nim do wieczerzy siadać, Jen. Empecinado oddany został.

Prywatne listy z Walencyi donoszą, że Jenerał Elio na śmierć skazany został i wyrok zaraz uskuteczniono.

Prawie wszyscy Xięża w Vittoria zostali z powołania jeńców bandy X. Salazar uwięzionemi.

W Barcellonie odkryty został spisek, którym kierować miał zostaiący w służbie Hiszpańskiey obcy jenerał, który wśliznął się w mnichowskim habicie i w tym znowu do Francyi uszedł. Uwięziono mnóstwo osób i (iak głoszą) znaleziono 15,000 karabinów.

Biega tu lista 42 osób, które z Koruny samowładnie na Kanaryyskie wyspy wywiezione zostały. Znayduią się pomiędzy niemi 25 Xięży, były Dowódca Ferrolu Blanco i Margr. Villaverde.

Na wniosek nowego Jenerała kapitana Madrytu Morillo zebrać się ma w Madrycie i około Madrytu 12,000 woyska.

N. Król mianował Margr. Casa-Irujo posłem w Paryżu; nowe to wyniesienie wiernego dawnieyszego Ministra swoiego zdaie się okazywać uznanie iego zasług.

Co chwila oczekiwane iest rozwiązanie Małżonki Jnfanta Franciszka, Królewney Neapolitańskiey.

Jdąca z Francyi poczta została d. 19 o godzinie 4 zrana w okolicy Quintapala przez zbroynych ludzi zatrzymana, którzy odprowadzili ią o pół mili na bok, zabrali wszystkie rządowe listy, paczkę biletów skarbowych i niektóre prywatne listy; podróżni okupić im się musieli 24 piastrów.

Dotychczasowy konstytucyyny Neapolitański poseł opuścił iuż Madryt.

Gazety tuteysze wyrażaią, że to piękny był widok patrzeć iak Hiszpańscy officerowie morscy z wyniosłemi głowami śmiało po ulicach Neapolitańskich chodzili, gdy tymczasem Neapolitanie nie śmieli przed Austryiakami oczu podnieść.

Z Kataro d. 1 Maia.

Cały Peloponès uwolnił się. Naczelnicy powstania w liczbie 12 stanowią w środku Messenii cywilną i woyskową radę dla całey Morei. Arcybiskupi i Plebani idą na czele kup zbroynych. Na chorągwiach i banderach powstańców znayduie się z iedney strony czerwony krzyż, otoczony promieniami, z drugiey fenix. Pod Napli (Napoli di Romania) gdzie Grecy byli zaczepiaiącemi, zaszła krwawa bitwa. Wublina czyli Robelina, wdowa po znakomitym Greku z wyspy Spezia, który w roku 1811 w Stambule ścię-

ty został, w towarzystwie iedynego syna, krewnych i przyiacioł, których swoim kosztem uzbroiła, przyłożyła się morzem do opanowania tego miasta i gdy do niego wchodziła, weszły razem lądem 3 konne legiiony, wyciąwszy wprzód Turków. Legiiony te noszą nazwiska: Aten, Macedonii i Tessalii. Główny korpus piechoty przybrał nazwisko Lacedemonskiego; dowodzi nim Naczelnik Mainatów Petrobaes, a pod nim Kolokothron, Chrispatis, Andruzzo, Odysseus, Petron, Xiąże Maina i wielu officerów będących dawniey w służbie Rossyyskiey, Francuzkiey i Angielskiey. Zapewniaią, iż pod Anapli poległo 6000 Turków, a Greków 800 Rozjątrzenie tak było wielkie, iż znaydowano razem leżących Greków i Turków, którzy się nawzaiem zakłuli. Mówią ieszcze o innem zwycięztwie, które Grecy z równą pomyślnością w dolinie Tempe pod Laryssą odnieśli. Petrobaes postąpić miał z 25,000 ludzi za Hexamili do przesmyka Isthmus, dla złączenia się z resztą Hellenistów. Wszyscy mięszkańcy Atyki zabezpieczaiąc żony i dzieci przenieśli ie na wyspę Salamis, i pożegnali temi słowy: " Pozo staniecie wdowami i sierotami, ieżeli nie powrócimy zwycięzcami. "

Powstały cała Etoliia i Fokis. Armantelisowie z Akarnii, Agraphes i połudnowey Tessalanii zawarli w Paradisio ligę, iż poty broni nie złożą, poki barbarzyńców z swey oyczyzny nie wypędzą. Liczny ich poczet zaymuie wąwozy Pindos, i ważne to stanowisko niezkończenie dopomaga działaniom Ali Baszy, gdyż stoiące w Epirze przeciw niemu Tureckie woysko ustawicznie na nie baczność mieć musi, a on tymczasem odcina mu żywność, tak iż długo utrzymać się tam nie potrafi. Sulioci opanowali Woynicę i dostaią codziennie posiłki z Epiru, Akarnii, i t. d. Flota w wodach Jońskich na nic się zda Turkom, ponieważ osadzoną iest Greckiemi maytkami i co chwila lękać ich się muszą. Zawinęła do portu Gumenizza, na przeciwko Korfu leżącego, gdzie ią krążący Hydrioci, Spezioci i Psarowie ustawicznie napastuią.

Przez zwycięztwo pod Laryssa dostać się Grekom miało miasto Gazis.

Montenegryni powstali przeciw Baszy Skutary, i wstrzymuią go, iż nie może szkodzić Alemu, a ma więcey dział, niżeli woysko Tureckie, bo ich 36 liczy.

Rząd Morei zaczął swóy zawód zapewnieniem odezwą wszystkim Turkom, którzy się poddadzą, bezpieczeństwa osób, własności, wyznawania religii i równości w obliczu prawa; lecz oni odpowiedzieli na to okrutnem wyrznięciem kobiet, dzieci i starców.

D. 23 Kwietnia słyszano w Korfu strzelanie z dział nad brzegami Epiru i domyślano się, że strzelano do Prevesy.

Ali Basza zapewnił Suliotom nietylko naydzielnieyszą pomoc, ale nadto oddał im 60,000 broni, którą miał w zapasie. (Uchodzi on oprócz tego u nich za proroka, gdyż w zeszłym ieszcze roku przepowiadał im upadek państwa Ottomańskiego.)

Z Siedmiogrodzkiey Ziemi d. 20 Maia.

Stracenie Patryiarchy Greckiego w Stambule nastąpiło w trzecie święto Wielkanocne przy radosnych okrzykach niezliczonego pospolstwa. Gdy żydzi przy obrzydłem szyderstwie włoczyli zwłoki po

mieście, udało się nakoniec kilku Grekom odkupić ie ieszcze w całości za 100,000 piastrów, które wieczorem w morze wrzucone zostały, ale będący w pogotowiu szyprowie schwytali ie, włożyli na okręt i do Odessy zawieźli. Oczekiwane tam ieszcze są zwłoki pięciu innych straconych Biskupów, i gubernium tamteysze posłało do Petersburga o rozkaz względem ich pochowania. Grecy pochlebiaią sobie, iż to okrucieństwo przeciw naywyższey głowie Kościoła nakłoni także Serwiianów do czynnieyszego działania w ich sprawie. Szesnaście Kościołów Greckich w Stambule zostało poczęści zesromoconych, poczęści zburzonych, a pałac patryiarchalny znayduie się na pół w gruzach. Następca Patryiarchy, nazwiskiem Emeny, nie może spodziewać się lepszego losu i doznał iuż od pospolstwa zniewagi, bo prowadziło go za brodę po mieście i zaledwo wyrwali go Janczarowie.

O uzbroieniach i przedsięwzięciach Greków na morzu rozchodzą się dosyć zgodne wieści. Mieć iuż maią po Archipelagu krążących 105 zbroynych statków. Liczba ta nie zdaie się bydź przesadzoną, gdy zważemy mnóstwo bark, które oddawna bawią się w tych wodach rozboiem morskim. Szesnaście wielkich w Josa i Spezza uzbroionych statków zaięły stanowisko pod Dardanelami, i przymusiły iuż 6 Francuzkich statków przeznaczonych z pszenicą z Alexandryi dla Tureckiego rządu do Stambułu, do oddania im swoiego ładunku za wynagrodzeniem za przewóz, chociaż zasłaniała te statki fregata Baszy Egipskiego. W wodach Jonskich dostały się także w ręce Greków a Tureckie fregaty i 6 działowych bark.

Listy z Warny potwierdzaią wiadomość, iż Amerykańska eskadra postąpiła po nieprzyiacielsku przeciw okrętom Tureckim. Przywodzą nawet przykłady, iż sama obecność tey eskadry uczyniła Grekom na niektórych wyspach Archipelagu ważne przysługi. Radość zaś swoią względem wybicia się Morei okazali Amerykanie wystrzałami z dział. — O Ali Baszy nic nie słychać, i zachodzi wątpliwość czyli ieszcze żyie.

Podług ostatnich doniesień nie weszli ieszcze Turcy do Jas, chociaż Basza Ibrailowa po popełnieniu wielu okrucieństw stanął z 8 do 10,000 ludzi pod Galaczem obozem. — Mowią, iż Xże Ipsylanty z potu kilku tysiącami ludzi przeprawił się za Dunay, a niejaki Pendeka, niegdy kupiec, snuie się ieszcze z kupą ludzi po Multanach. — Przerwany związek między Kiszanowem i Wołoszczyzną nie dopuszcza ztamtąd żadnych wiadomości.

Z Kopenhagi d. 29 Maia.

Przy Gravenstein postrzeżono niedawno na powierzchni morza ogromney wielkości zwierzę. Wypłynęło zaraz na iego ubicie 21 łodzi; na iedney z nich znaydował się Xże Augustenburg. Rybacy po długiem i bezskutecznem nacieraniu chcieli iuż swoiego przedsięwzięcia odstąpić, gdyż zwierzę za zbliżeniem się groziło każdey łodzi zatopieniem; ale Xże zachęcił ich osobistą odwagą do wytrwałości. Jakoż po kilkokrotnych usiłowaniach udało im się zabić rybę, która nazywa się Nordkaper i miała 21 stóp długości.

Tuteyszy Neapolitański Poseł P. Ambrosio odwołany został (iak słychać) od swoiego Dworu.

Tuteysza rafineryia cukru, która przez kassę ogniową zaręczona iest 96,300 talarów, została w tych dniach przez publiczną licytacyią za 16,143 tal. sprzedaną.

DODATEK
DO Nro 47.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 13 CZERWCA 1821 ROKU WE ŚRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

KOMITET AKADEMICKI
Lyceum Nadzoruiący.

Zawiadomia wszystkich, komu na tem zależy, iż w Liceum tuteyszem wakuią trzy posady Professorskie, to iest: 1wsze Professora Matematyki w Liceum Odd: I. 2ga Professora Literatury Polskiey i Łacińskiey, 3cia Professora Nauk Fizycznych w Liceum Odd: II. z pensyią roczną budżetem oznaczoną. W skutek czego Komitet wzywa PP. Kandydatów życzących sobie iednę z wyżey wymienionych posad otrzymać, ażeby imo neydaley do dnia 15 Lipca r. b. złożyli w Sekretaryacie Komitetu Akademickiego prośby swoie z załączeniem Metryki urodzenia iententycznych zaświadczeń z odbytych Nauk i przepędzonego życia (curriculum vitæ,) tudzież mianey praktyki w uczeniu młodzieży. zdo w dniach 30 i 31 Lipca r b. o godzinie 8 rano stawili się do examinu osobistego, który w Wielkiem Kollegium Jagielońskiem w mieyscu posiedzeń Komitetu z podaiącymi się Kandydatami na wyżey rzeczone posady przedsięwzięty będzie. Nadto Komitet zawiadomia PP. Kandydatów, iż każdy z Professorów w Liceum stósownie do planu Nauk prócz przedmiotów istotnie do posady iego przywiązanych, obowiązany także dawać lekcyie dodatkowe innych przedmiotów Naukowych, które z rozkładu Nauk na niego przypadną.

Uchwalono na sessyi Komitetu Akademickiego Lyceum nadzoruiącego w Krakowie d. 11 Kwietnia 1821 r.

Roman Markiewicz, Prezyd:
Tyrchowski, Sekr. K.

Z Stambułu d. 3 Maia.

Od pierwszey połowy Kwietnia przybywa tu z obu morz co raz mniey kupieckich okrętów, a te przywożą same niepomyślne dla Porty wiadomości. Przybyłe z Archipelagu potwierdzaią, że te wyspy podniosły rokosz, a zwłaszcza z nayważnieyszey ze wszystkich Kandyi, wyparli Grecy Turków i wszystkie zamki opanowali. To bolesne zdarzenie znagliło naywięcey Portę do przyśpieszenia uzbroienia floty. Dziwić się iednak nad tym wypadkiem nie należy, bo Kandyłanie mieli większy, niżeli mięszkańcy innych wysp powod do zrucenia iarzma Tureckiego. Oprócz ucisków, których wszyscy Chrześcijanie doznaią, i oprócz codziennych zdzierstw Tureckich tam urzędników, dręczonemi ieszcze corocznie bywali przez obecność Kapitana Baszy, który zazwyczay

z flotą swoią zwiosny do portu Suda przy Kanei zawitał, dla wybierania z Kandyi i innych pobliskich wysp podatku, a wiadomy iest sposób Turecki wybierania podatku. Maytkowie Kandyyscy, którzy do Stambułu pływali, mieli oprócz tego od wielu lat więcey niżeli inni sposobność poznania nied ołężności rządu Tureckiego. Zwykli oni opatrywać stolicę, a mianowicie Seray pomarańczami, i mieli przywiley zarzucania kotwic pod murami tego Cesarskiego pałacu. Aże niema przywileiu, ażeby nie był do niego iakowy obowiązek przywiązany, przeto po każdey krwawey z powodu buntu Janczarów nocney wewnątrz Seraiu exekucyi, zabierać na powrot musiały Kandyyskie okręty trupy, z wyraźnem zaleceniem nie wyrzucania ich aż na wysokości morza, ażeby krewni i przyiaciele nie dostrzegli ich na Bosforze o czem dowiadywali się zazwyczay dopiero w ten czas, gdy podobny los im groził. — Kandyia iest ważnem nabyciem dla powstańców Greckich, a dla Porty nader bolesną stratą, osobliwie dla działań morskich, ponieważ ona iedna posiada tylko dwa obszerne porty, Milo i Suda, w których mieścić się mogą wielkie woienne okręty.

Po długich naradzeniach w dywanie postanowiła Porta sprowadzić nowe woyska z Azyi. Do Baszów rozesłano surowe w tey mierze rozkazy; niektórzy z nich maią na czele woysk swoich przybydź. Janczarowie maią w krotce ztąd wyruszyć w pole, przyczem obawiać się należy nowych zd ożności.

Liczba woyska Tureckiego wynosi dotąd: Piechoty: Janczarów 113,400, kanonierów 16,000, bombardyierów 2000, Bostangów 13,000, na sposób Europeyski ćwiczonych żołnierzy 20,000, morskich żołnierzy 50,000, Wołochów i Multanów 6000, namiotników 6000; ogółem piechoty 226,400. Jazdy: żołdowych Spahis 10,000, masztalerzow i stróżów taborów 1000, jazdy pospolitego ruszenia 132,000, ochotników lekkich 10,000, odwodowey jazdy 19000; ogółem jazdy 172,000.

Z Drezna d. 26 Maia.

Dziś powrocił tu J. Królewicowska Mość Xże Maxymilian z córką swoią Amaliią z Florencyi. — J. Cesarzewicowska M. W. Xże Toskański przysłał tuteyszemu gabinetowemu i stanu Ministrowi Hr. Einsiedel wielki krzyż, taynemu i gabinetowemu Radcy Wendt komanderski, a Szambelanowi i Mistrzowi obrzędów Preuss krzyż kawalerski Toskańskiego orderu S. Józefa.

Napływ obcych do naszego miasta zdaie się bydź tego lata tak wielkim, iak w zeszłym. Letnie mięszkania w powabnych naszych okolicach są iuż wszystkie zaięte, a w gościnniach często zaledwo pomieścić się można.

W dniu imienia Królowey nowy zamek w Pilnitz został otworzony i NN. Królestwo iedli tam pierwszy raz obiad.

Dnia 4 i 5 Czerwca 1821.
Cena zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł	gr
— Przenicy	16	—	15	—	14	—	—	—
— Żyta	12	—	11	—	10	15	—	—
— Jęczmienia	9	—	8	15	8	—	—	—
— Owsa	6	15	6	—	5	15	—	—
— Jagieł	31	—	30	—	29	—	—	—
— Grochu	12	—	11	15	10	—	—	—
— Rzepaku	17	—	16	—	15	—	—	—

W Gdańsku dnia 1[?] Czerwca.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	460	do	700.
Żyta	— —	280	—	360.
Jęczmienia	— —	200	—	240.
Owsa	— —	200	—	220.
Grochu	— —	320	—	360.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 11 Czerwca.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp.	19	gr. 22
— detto Cesarski . . . . — .	19	— 16
Fryd. Pruskie . . . . — .	34	— 15
Luidor . . . . — .	37	— —
złoto frankowy . . . . . — .	32	— 15
Szeiny Wiedeńskie za 100 — .	233	— —
Złoty ryński Szeinami . — .	1	— 20

TEATR NARODOWY.

W następuiącą Niedzielę, to iest: d 17 Czerwca r. b. dana będzie wielka Opera Pana Saint Jouste z muzyką P. Boieldieu w 3 aktach, pod naz: *Jan z Paryża.*

DONIESIENIA

Pisarz Trybunału I. Inst: W. M. Kr. i iego Okręgu podaie w myśl Art: 682 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż kamienica w Krakowie w przecznicy ulicy S. Anny w Gminie III. W. M. Kr. O. I. pod L. 314 między Sąsiedzkiemi kamienicami z lewey strony z kamienicą JP. Mateusza Koniecznego, z strony zaś prawey z kamienicą JW. Jana Mieroszewskiego leżąca, do ś. p. Heleny z Flament Sokulskiey dziś zaś z prawa do Właściciela W. Stanisława Sokulskiego O. M. Kr. w teyże zamieszkałego należąca, na żądanie JPanny Konstancyi Rucieńskiey Panny doletniey w Krakowie przy ulicy S. Józefa pod L. 93 zamieszkałey, a do tey czynności u W. Michała Strożeckiego Adwokata przy Sądach Rpltey Krakowskiey, w Krakowie przy ulicy Kanonney pod L. 126 zamieszkałego, od którey tenże w Sądzie stawać i popierać będzie zamieszkanie obrane i prawne maiącey, przez publiczną licytacyią sprzedaną zostanie, a to na zaspokoienie Summy Złp. 9,000 w monecie srebrney Courant z prowizyią po 6 od sta roczną od ostatniego kwitu do wypłaty należną, z mocy Obligu Urzędoweg[o], między W. Stanisławem i ś. p. Heleną de Flament Sokulskiemi Małżonkami Debentami z iedney, a JPanną Konstancyą Rucieńską Wierzycielką z drugiey strony, przed niegdy Walentym Lichockim byłym Pisarzem Aktowym Deptu Krakowskiego w dniu 2 Grudnia 1812 roku Solidarnie bez odwołania się zeznanego, nienaruszenie bezpieczeństwo i Hypotekę do kamienicy pod L. 314 stoiącey, przed zeznaniem obligiem mieszczącą zachowuiącego, w moc którego obligu Stanisław i Helena de Flament Sokulscy Małżonkowie upłacaiąc Summę Złp. 1800 w monecie srebrney Courant z prowizyią pod datą Aktu, zobowiązali się pozostałą Summę 10,000 Złp. w monecie srebrney Courant wraz z prowizyią po 6 od sta dwoma ratami w dniu 24 Czerwca 1814 r. skończyć się maiącemi wypłacić, na co tylko 1000 Złp. wypłacili.

Zaięcie tey kamienicy uskutecznionem zostało przez W. Tomasza Jarzyńskiego Komornika Sądowego w dniu 11 Maia 1821 roku. — Kopiie Protokółu zaięcia stósownie do przepisów Prawa W. Stanisławowi Sokulskiemu Solidarnemu Debentowi. — P. Mateuszowi Konieczńemu Wóytowi Gminy III. właściwey. — Stanisławi Jastrzębskiemu ustanowionemu Dozorcy kamienicy zaiętey, — P. Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu I. W. M. Kr. wszystkim w Krakowie zamieszkałym, przez Woźnego Stanisława Jastrzębskiego przed zaregestrowaniem wręczone zostały.

Tenże Protokół zaięcia w księgi Hypoteczne W. M. K. i iego Okr. Vol. III. R. Z dnia 25 Maia 1821 r. na karcie 164 pod Nr. 27, zaś w kancellaryi naszey Pisarza Trybunału w księgę II. zaięciów nieruchomości od stronnicy 653 do 663 pod L. 75 w dniu 8 Czerwca 1821 r. wpisanym został.

W Kamienicy tey na Iwszym piętrze mieszka JW. Krzystof Dobński O. M. K. na drugiem i 3cim piętrze W. Józef Kozłowski Med. Dr. zresztą na dole W. Stanisław Sokulski Debent Solidarny.

Pierwsza publikacya warunków sprzedarzy w dniu 27 Lipca 1821 r. na Audyen-

cyi Wys. Trybunału I. Inst: W. M. Krakowa odbędzie się, a dalsze według Art: 702 K. P. S. nastąpią. — W Krakowie dnia 9 Czerwca 1821 roku.

[illegible], Pisarz.

Podpisany ma honor donieść nayuniżeniey Prześwietney Publiczności, iż przez czas Swięto-Jańskich kontraktów roku bieżącego w Krakowie w gmachu niegdy Swiętey Scholastyki dawać będzie z kompanią swoią wielkie wystawienia sztuk na koniach, czyli sztucznego ieżdżenia, z rozmaitemi odmianami na nowo utressowanych koniach, o czem osobne obwieszczenia obszernie[y] uwiadomią.

Teodor Cogen, sztuczny i szkolny Beraiter.

W Handlu Antoniego Wentzla w ulicy Grodzkiey pod Nr. 229, znayduią się następuiące mechaniczne machiny: 1) Młynek nowego wynalazku do czyszczenia zboża na pięć gatunków z raffami z mosiężnego drotu; 2) Pługi do sadzenia, okopywania i czyszczenia z chwastu ziemniaków. Jeżeliby kto życzył sobie mieć innego gatunku i do innego użycia mechaniczne machiny, tedy zechce się do niego udać, a sprowadzi ie w nayprędszym iak tylko będzie można czasie.

Kommissya Woiewództwa Krakowskiego. Z mocy Rozporządzenia Wys: Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu z d. 23 b. m. i r. Nr. 12,570/3344 wyznaczaiąc ostateczny termin na dzień 20 Czerwca r. b. wolney Konkurencyi do dzierżawy Dóbr Narodowych Kurzelowa w Obwodzie Kieleckim położonych na lat 12 poczynaiąc od d. 1go Czerwca r. b. wypuścić się[...] maiących, wzywa chęć maiących, aby w oznaczonym powyżey terminie w Biórach Kommissyi Woiewódzkiey Wydziału Dóbr Rządowych stawili się, zaopatrzeni w dowody kwalifikacyi postanowieniem JO. Xcia Namiestnika Królewskiego z d. 24 Stycznia 1818 r. przepisane, oznaymiaiąc zarazem, że przyczyny takie dotąd tamowały wydzierżawienie w mowie będących Dóbr przez Rozporządzenie Wys: Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu na wstępie zacytowane, usunięte zostały, albowiem Budowle do prowadzenia porządnego Gospodarstwa potrzebne, takich niedostatek w pomienionych Dobrach widzieć się daie, będą kosztem Skarbu, sposobem Entrepryzy, którą Dzierżawca podiąć może, wystawione i stosowny warunek w kontrakcie dzierżawnym zamieszczony iak i ten, że nowy wyciąg intraty z dóbr Kurzelowa ieszcze w roku bieżącym będzie sporządzony, dotychczasowa zaś Summa dzierżawna Zlp. 23,612 gr. 3 z całey Ekonomii z Folwarków Kurzelowa, Konieczna, i Dankowa, składaiącey się wynosząca tymczasowie tylko pro praetio fisci służy, dopoki nowy Anszlag sporządzony i wedle tego stała opłata ustanowioną nie będzie, którą § 5 ogólnych warunków kontraktu zastrzega, co staie się dla ubiegaiących o Dzierżawę dostateczną rękoymią, albowiem na przypadek wygórowania dotychczasowey Summy dzierżawney po zatwierdzeniu nowego Anszlagu wykazane tymże minus Dzierżawcy niezawodnie bonifikowanym będzie. W końcu i to podaie do wiadomości, iż Dobra w mowie będące, razem, lub poiedyńczo Folwarkami wydzierżawione bydź mogą, których tymczasowa opłata wynosi Folwarków Kurzelowa z Dankowem Summę Zlp. 15,478. Konieczna zaś Zlp. 8134 gr. 3. — W Kielcach d. 30 Maia 1821 r.

Radca Stanu nadzwyczayny
Prezes *Wielogłowski.*
Sekretarz Jeneralny, *[...]owski.*

Wieś Kończyce, dziedziczna w Powiecie Krakowskim, bo odetąd Miechowskim o milę od Krakowa, na samey granicy Okręgu Wolnego Miasta Krakowa położona, żadnym wyderkaffem nie obciążona, ze wszystkich stron kopcami ograniczona, w gruntach dobrych z wszelkiemi wygodami, iako to: Łąkami w dobre siano i potrawę obfituiącemi, Lasem w naywiększey części sosnowym, zdatnym do średniey budowli, przeszło 60 morgów Chełmińskich rozległym, oprocz tego olszyna i wiklina, Młynem na Rzece przez wieś płynącey, Karczmą, z zabudowaniami tak Dworskiemi iako i włościańskiemi w dobrem stanie będącemi: Domem wygodnym mieszkalnym murowanym, dwiema Ogrodami fruktowemi, i innemi dogodnościami, iest z wolney ręki do sprzedania. — Życzący sobie kupna takowey, każdego czasu udać się może do Właścicielki w wsi tey mieszkaiącey, gdzie o wszystkiem na mieyscu zainformuie się.